

MILLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 27.07.2018

Sayı: 2018/2848

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4721 sayılı Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.
Saygılarımla.

E. Akçay
Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Adalet
Tarih:	10 Ekim 2018
	Esas No: 2/857

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BSK. LİGİ
27 Temmuz 2018
Numara:

BAŞKANLIK
AKTARILMIŞTIR

TBMM GENEL EVRAK
27 Temmuz 2018
No: 327198

GEREKÇE

Çocuklara bir yetişkin, toplum, devlet veya başka bir çocuk tarafından; bedensel, duygusal, zihinsel ve sosyal gelişimlerini olumsuz etkileyen kasıtlı bir davranış uygulanması olarak tanımlanan çocuk istismarı, çocuklardaki hastalanma ve ölümün en önemli nedenlerinden birini oluşturmaktadır.

Çocukları korumada en önemli hususlardan biri de yasaların çocukları ne kadar koruma altına aldığı bilinmesidir. Bu sayede çocuklarla ilgili görevleri ve sorumlulukları olan her birey kendine düşen görevi daha iyi kavrayabilecek, gerektiği yerde müdahale edecek ve tüm istismara uğramış çocukları yasal organlara bildirebileceklerdir.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi, Türkiye'nin de dahil olduğu 197 ülkenin taraf olduğu en fazla ülke tarafından onaylanan insan hakları belgesidir. Türkiye, sözleşmeyi 14 Ekim 1990'da imzaladı ve sözleşme 27 Ocak 1995'te Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Sözleşmenin 1. Maddesi "Bu Sözleşme uyarınca çocuğa uygulanabilecek olan kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, onsekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılır." der. Bir kişinin bedensel gelişimi daha erken yaşlarda yetişkin boyutlarına ulaşsa da kişinin yetişkin olgunluğuna erişimi psiko-sosyal gelişimini tamamlaması 18 yaşında olmaktadır. Ülkemizde reşit olma kıstası olarak belirtilen 18 yaşını doldurmamış bireyler oy kullanamaz ve de ehliyet alamaz ken aile kurma ve ebeveyn olma sorumluluğunun çocuklara yüklenmesi doğru değildir.

Türk Medeni Kanunu'nun (*Ergin Kılınma Madde 12* – Onbeş yaşını dolduran küçük, kendi isteği ve velisinin rızasıyla mahkemece ergin kılınabilir.) 12 inci maddesinde ise 15 yaşındaki bir çocuğun evlendirilmesinin önünü açmaktadır. Halbuki günümüzde bu evlendirme prosedürü sebebiyle çocuklarımızın geleceği ellerinden alınmaktadır.

Maddede geçen 'kendi isteği ve velisinin rızasıyla' ibaresi maalesef çocuk üzerindeki toplumsal ve ailevi baskı sebebiyle yaşadığı travmanın da etkisiyle çocuğu istemediği bir gelecekle yüz yüze bırakmaktadır. Özellikle toplumumuzdaki psikolojik baskı sebebiyle ebeveynler de gönülden razı olmadıkları halde kanunun verdiği izne istinaden bir kaçış olarak gördükleri rızayı vermekte ve çocuklarına da baskı uygulayarak çocuğun kendi isteğiyle bu evlendirme olayına razı olmasıyla tek çıkış yolu olarak gördükleri evlenme seçilmektedir.

Taraf olarak imzalanan uluslar arası sözleşmelerde kabul edilen ve ülkemizde yürürlükte olan kanunlarımız arasında farklı olarak belirtilen çocuk yaşı tanımları toplumumuzda algı yanlışlığına ve farklı uygulamalar sebep olmaktadır. Bu belirsizlik ve karmaşanın da önüne geçilmesi adına konu edilen maddenin yürürlükten kaldırılması elzemdir. 18 yaş altı işlenen kabahatlerde çocukların değil ebeveynlerin veya çocuklara bakmakla yükümlü olan erişkinlerin sorumlu tutulması gerekmektedir. Bu durumda yaptırımlar çocukların yanı sıra çocuklardan sorumlu olan yetişkinlere de uygulanmalıdır. Ceza kapsamına daha çok çocukların alınması doğrudur. Çocuklara verilecek olan yaptırımların çocukların iyileşmesi, güzel ve sağlıklı bir geleceğe sahip olabilmesi için rehabilitasyon ağırlıklı olmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 4721 sayılı Türk Medeni Kanunda yürürlükten kaldırılan bu madde ile uluslararası kanunlarda kabul edilen 18 yaşından küçük olan bütün bireylerin çocuk olarak kanun önünde kabul edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**4721 SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 12 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.